

Krzysztof Gajda, Paweł Czechowski

WYSTĘPOWANIE MODRASZKA NAUSITOUSA PHENGARIS NAUSITHOUS I MODRASZKA TELEJUSA PHENGARIS TELEIUS W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM W LATACH 2005-2016

Distribution of the Dusky Large Blue *Phengaris nausithous* and the Scarce Large Blue *Phengaris teleius* in Lubuskie Province in 2005-2016

ABSTRAKT: W pracy przedstawiono występowanie dwóch gatunków motyli dziennych z rodziny modraszkwatych Lycaenidae – modraszka telejusa *Phengaris teleius* i modraszka nausitousa *Phengaris nausithous* na terenie województwa lubuskiego (zachodnia Polska). Gatunki te zostały wykazane na 16 stanowiskach (dziewięć pól siatki UTM), przy czym modraszek telejus występował na pięciu z nich, a modraszek nausitous na wszystkich 16. Na pięciu stanowiskach (cztery kwadraty siatki UTM) motyle występowały wspólnie. Większość stanowisk (81%) zlokalizowana była w dolinie Odry.

SŁOWA KLUCZOWE: *Phengaris teleius*, *Ph. nausithous*, województwo lubuskie, Polska W

ABSTRACT: The article describes the distribution of two butterfly species from the family Lycaenidae – the Dusky Large Blue *Phengaris nausithous* and the Scarce Large Blue *Phengaris teleius* in Lubuskie Province (western Poland). The species were recorded in sixteen sites (nine UTM squares). The Dusky Large Blue was present in all the sites, while the Scarce Large Blue in five of them (four UTM squares), where both species co-occurred. The majority of sites (81%) were located in the Oder River valley.

Key words: *Phengaris teleius*, *Ph. nausithous*, Lubuskie Province, W Poland

Wstęp

Modraszek telejus *Phengaris teleius* oraz modraszek nausitous *Phengaris nausithous* to myrmekofilne gatunki motyli dziennych z rodziny modraszkwatych (Lycaenidae). Oba gatunki zajmują podobne środowiska. Cechuje je skomplikowany cykl rozwojowy. Gąsienice są monofagami, a rośliną żywicielską oraz miejscem składania jaj przez dorosłe motyle jest krwiosągła lekarska *Sanguisorba officinalis*. Ich występowanie jest dodatkowo uzależnione od obecności w siedlisku mrówek z rodzaju wścieklica *Myrmica*. Modraszek telejus i modraszek nausitous w postaci imaginalnej pojawiają się w lipcu i sierpniu (czasem motyle spotykane są jeszcze na początku września), przy

czym ten pierwszy może pojawiać się średnio 1-2 tygodnie wcześniej (Sielezniew 2012a, b, Buszko i Masłowski 2015). Obydwa gatunki wydają jedno pokolenie motyli, żyjących od kilku do kilkunastu dni. Tworzą osiadłe populacje; większą zdolność do dyspersji stwierdzono u modraszka nausitousa (do 5 km). Należą do gatunków higrofilnych, najczęściej spotykane są na łąkach trzęślicowych *Molinion*, czasem również suchszych łąkach *Arrhenaterion* oraz w zbiorowiskach ziołoroślowych *Filipendulo-geranietum*, (Sielezniew 2012a, b). Preferują wilgotne, użytkowane ekstensywnie łąki, których powierzchnia w Europie zmniejszała się w ostatnich dziesięcioleciach, stąd modraszki te są dobrym wskaźnikiem cenności środowiska przyrodniczego. Gatunki te